

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Martina Lachmanna ve věci

žalobkyně: **Mgr. K. Z.**
bytem X

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7

za účasti: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**
sídlem Orlická 2020/4, Praha 3
Nemocnice České Budějovice, a.s.
sídlem B. Němcové 585/54, České Budějovice
Krajská zdravotní, a.s.
sídlem Sociální péče 3316/12A, Ústí nad Labem
Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
sídlem Pekařská 53, Brno
Fakultní Thomayerova nemocnice
sídlem Vídeňská 800, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 4. 2021, č. j. UOOU-04557/20-46 a č. j. UOOU-02753/20-38,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. K.

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2021, č. j. UOOU-04557/20-46 a ze dne 9. 4. 2021 č. j. UOOU-02753/20-38, se **zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 6 000 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného
- ze dne 9. 4. 2021, č. j. UOOU-02753/20-38 (dále jen „**napadené rozhodnutí I.**“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „**povinný subjekt**“, nebo „**VZP**“, v řízení v postavení osoby zúčastněné na řízení) ze dne 23. 2. 2021, č. j. VZP-21-0791571-Z721 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí I.**“) o částečném odmítnutí její žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v rozhodném znění (dále jen „**informační zákon**“);
- ze dne 9. 4. 2021, č. j. UOOU-04557/20-46 (dále jen „**napadené rozhodnutí II.**“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí VZP ze dne 23. 2. 2021, VZP-21-00791583-Z721 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí II.**“) o částečném odmítnutí její žádosti podle informačního zákona.
2. Žalobkyně žádala o poskytnutí informací, které se týkaly závěrečných ročních vyúčtování u specifikovaných poskytovatelů zdravotních služeb ve smyslu zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění za období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2018 (žádost 1) [pozn. s ohledem na archivační lhůtu se jednalo pouze o informace v období roku 2014-2018] a dále za rok 2019 (žádost 2), a to v takové podobě, v jaké byla zasílána jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb. Žádost žalobkyně byla částečně odmítnuta, neboť jí nebyly poskytnuty informace o hodnotě péče a výši úhrady dle odbornosti, o výši bodů a počtech unikátních pojištěnců, o úhradách za cenová léčiva a o hodnotě regulace za předepsaná léčiva s odkazem na ochranu obchodního tajemství dle § 9 informačního zákona.

II. Napadená rozhodnutí

3. V napadených rozhodnutích žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení. Uvedl, že žalobkyně požádala dne 28. 4. 2020 a 2. 7. 2020 VZP o poskytnutí informací, které se týkaly závěrečných ročních vyúčtování u specifikovaných poskytovatelů zdravotních služeb (nemocnice). Žalobkyně požadovala údaje o vyúčtování za období 1. 1. 2008 až 31. 12. 2018 (žádost 1) a dále za rok 2019 (žádost 2) ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům ve smyslu zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění rozhodném (dále jen „**zákon č. 48/1997 Sb.**“) v takové podobě, v jaké byla tato vyúčtování zasílána jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb.
4. O žádosti žalobkyně rozhodoval povinný subjekt opakovaně, neboť byla na základě žalobkyní podaných odvolání jeho rozhodnutí rušena a věc vrácena. Důvodem bylo nedostatečné odůvodnění naplnění kritérií obchodního tajemství. Povinný subjekt dle žalovaného nedostatečně popsal, jakým způsobem může poskytnutí požadovaných informací ohrozit ekonomické zájmy a cíle dotčených poskytovatelů zdravotních služeb.

V posledním případě (po páté v případě žádosti 1 a po třetí v případě žádosti 2) rozhodl povinný subjekt tak, je uvedeno v bodě 2.

5. V tomto případě pak již žalovaný neshledal odvolací námitky jako důvodné. K námitce stran obchodního tajemství žalovaný uvedl, že povinný subjekt odůvodnil, v čem naplňují odmítnuté informace definiční kritéria obchodního tajemství. Žalobkyni byla poskytnuta rámcová data, na jejichž základě si mohla udělat konkrétní představu o vynakládání veřejných prostředků. K tomu

žalovaný odkázal na komentářovou literaturu, dle níž by měla být poskytnuta informace o příjemci poskytnutých veřejných prostředků a rámcová informace o předmětu plnění. Dle žalovaného z prvostupňových rozhodnutí rovněž nevyplývá, že by stanoviska dotčených poskytovatelů zdravotních služeb byla hlavním důvodem k označení části požadovaných informací za obchodní tajemství. Data, která povinný subjekt odmítl poskytnout, nelze (izolovaně) sama o sobě považovat za informace chráněné obchodním tajemstvím. Tato ochrana se ale váže k jejich vzájemným kombinacím, z nichž lze získat přehled o produkci jednotlivých poskytovatelů zdravotní péče za konkrétní období. Tato data obíhají pouze mezi poskytovateli zdravotních služeb, pojišťovnami a kontrolními orgány, kterými jsou Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí. Dle žalovaného nemá kontrola fyzických osob nahrazovat činnost kontrolních orgánů. Poskytnutí rámcových údajů tak není dle žalovaného narušením práva na veřejnou kontrolu finančních prostředků. V případě dat, které žalobkyně požaduje, lze vysledovat náklady na zaměstnance, náklady na provoz i na obstarávání zdravotnického materiálu, léků apod. v rámci jednotlivých oborových specializací. V posuzovaném případě navíc povinný subjekt žalobkyni rámcové údaje již poskytl. Žalovaný dále odkázal na své rozhodnutí ze dne 29. 1. 2021, č. j. UOOU-02753/20-36, kde popsal, jakým způsobem dochází v případě dotčených poskytovatelů zdravotních služeb ke konkurenci a boji o pacienty se soukromými poskytovateli zdravotních služeb. Dále žalovaný uvedl, že z námitek žalobkyně vyplývá, že kontrolu na podkladě získaných dat již provedla.

6. Žalovaný dále uvedl, že neshledal v jednání povinného subjektu obstrukční praktiky. Přestože svým rozhodnutím ze dne 29. 1. 2021, č. j. UOOU-02753/20-36, věc vrátil povinnému subjektu k novému vyřízení, již zcela jasně v odůvodnění konkretizoval, která data lze žalobkyni poskytnout, neboť ochrana obchodního tajemství na ně nedopadá.

III. Žaloba

7. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že spor s žalovaným je veden ohledně rozsahu veřejné kontroly, kterou mají dle informačního zákona soukromé osoby. Žalobkyně je toho názoru, že bez poskytnutí veškerých požadovaných informací nelze tuto veřejnou kontrolu provést. Poskytnutí rámcových údajů, které jsou vytrženy z kontextu, nedává dle žalobkyně žádný smysl. V takovém případě je kontrola pouze formální.
8. Žalobkyně dále namítala, že hlavním cílem příspěvkové organizace není dosahování zisku, proto konkurenční význam poskytnutých informací nedává smysl. Žalobkyně uvedla, že to povinný subjekt tvrdí ostatně pouze obecně bez toho, aby se tímto tvrzením zabýval podrobně ve vztahu k příspěvkovým organizacím i jednotlivým poskytovatelům, kterých se žádost týkala. Dále žalobkyně argumentovala, že není rozhodná provázanost se závodem. Poskytovatelé zdravotní péče musí poskytovat zdravotní služby na náležité

odborné úrovni bez ohledu na to, jestli ví, nebo neví, jakou má jiný poskytovatel zdravotní péče sjednanou odměnu se zdravotní pojišťovnou. Úhrada služeb v rámci teoretického konkurenčního prostředí nemůže mít a nemá praktický význam, když kvalita poskytnuté služby má být zásadně stejná.

9. Žalobkyně nesouhlasí s teorií vznesenou ze strany povinného subjektu o možném vzniku konkurenčního prostředí a boje o pacienty. VZP není povinna uzavřít smlouvu s novým poskytovatelem zdravotní péče, pokud je zajištěn adekvátní přístup ke zdravotní péči. Pokud je takové péče nedostatek a vznikne povinnost takovou smlouvu uzavřít, není zde konkurenční prostředí. Pokud taková potřeba není, opět zde není konkurenční prostředí. Pokud konkurenční prostředí vzniká, jedná se o nedůsledné plnění povinností v zajišťování péče. Za takové situace by konkurence mohla vzniknout pouze nesprávným postupem v prostředí, které je regulované ze strany VZP a dalších zdravotních pojišťoven.
10. Žalobkyně dále uvedla, že pouze označení určité informace za obchodní tajemství jejich vlastníkem nepostačuje. Povinný subjekt se fakticky omezil na obecnou podporu tvrzení poskytovatelů, že tato data za obchodní tajemství považují, a následně rozebral jednotlivé znaky obchodního tajemství

bez bližšího rozboru k jednotlivým poskytovatelům. Povinný subjekt se nezabýval rovněž tím, zda je rozdíl mezi poskytovateli, kteří jsou příspěvkovými organizacemi, a těmi, kteří jsou obchodními korporacemi.

11. Dle žalobkyně je smyslem informačního zákona, aby byly poskytnuty informace, ze kterých vyplývá, jak bylo s veřejnými prostředky naloženo a zda některý poskytovatel nemá ve srovnání s jinými výhodnější postavení na trhu. Bez znalosti konkrétního vyúčtování ale nelze provést srovnání ve využití veřejných prostředků, neboť v poskytnutých datech určité informace chybí. Obecné poskytnutí informací o příjemci veřejných prostředků a objemu poskytnutých veřejných prostředků nepostačuje tam, kde je k veřejné kontrole hospodaření s veřejnými prostředky zapotřebí poskytnout informace podrobnější, jak je i případem žalobkyně.
12. Povinný subjekt dle žalobkyně nijak nekonkretizoval, jaké ekonomické zájmy a cíle jsou obchodním tajemstvím chráněny a jakých poskytovatelů zdravotních služeb se to týká. Minimálně v případě některých poskytovatelů se jedná o příspěvkové organizace, které nemají oprávnění dosahovat zisku, tedy zisk nemůže být ekonomickým cílem a zájmem.
13. Žalobkyně dále odkázala na rozsudky správních soudů, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 - 57, dle něž jsou úhrady plateb za poskytnutou zdravotní péči veřejnými prostředky, proto by každý účastník veřejného zdravotního pojištění měl mít možnost zjistit a kontrolovat, jakým způsobem je nakládáno s finančními prostředky, které se v systému nacházejí. Dle žalobkyně je odkaz na ochranu obchodního tajemství nepřipadný, neboť Nejvyšší správní soud konstatoval, že se nejedná o obchodní tajemství. Požadovanými informacemi byla i struktura produkce nemocnice, přičemž se jednalo o informace podrobnější z hlediska strukturovanosti financování zdravotní péče. Dle kasačního soudu má kdokoli právo nejen na informace v jejich souboru, ale také na jednotlivé segmenty.
14. Žalobkyně dále uvedla, že jí poskytnuté údaje vykazují nepřesnosti v podobě nekorektních hodnot u některých poskytovatelů zdravotních služeb, a to i přes to, že nebyly poskytnuty veškeré údaje. Některé hodnoty nedosahují 100 % relativních hodnot, což je standard vypovídající o správnosti informací, a jiné hodnotu 100 % překračují. Povinný subjekt tak na základě svých údajů tvrdí, že některým poskytovatelům zdravotní péče byla uhrazena vykázaná péče jen v mizivém rozsahu a jiným byla uhrazena ve více než dvojnásobné

hodnotě oproti tomu, co bylo vykázáno. Nekorektnost hodnot může znamenat, že bylo s daty manipulováno, nebo VZP odsouhlasuje plnění s výraznou chybovostí. Vyloučení nesprávnosti nelze provést jiným způsobem, než poskytnutím a přezkoumáním veškerých údajů, o které bylo žádáno.

15. Žalobkyně rovněž namítala obstrukční jednání VZP spočívající v opakovaném vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí. První žádost byla podána 28. 4. 2020, a přestože zákon stanoví lhůtu 15 dnů pro vyřízení žádosti, tato lhůta byla opakovaně překročena a rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací bylo celkem čtyřikrát zrušeno z důvodu absence řádného odůvodnění.
16. Žalobkyně navrhla, aby soud napadená rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve zrekapituloval průběh dosavadního správního řízení. Dále uvedl, že povinný subjekt řádně odůvodnil, v čem odmítnuté informace naplňují jednotlivá definiční kritéria obchodního tajemství. Stanoviska dotčených subjektů přitom nebyla dle žalovaného hlavním prostředkem k označení části žalobkyní požadovaných informací za obchodní tajemství. Povinný subjekt odůvodnil řádně a vyčerpávajícím způsobem ochranu obchodního tajemství. Data, která povinný subjekt neposkytl, nelze sama o sobě považovat za informace chráněné obchodním tajemstvím, tato ochrana se ale váže k jejich vzájemným kombinacím, z nichž lze získat přehled o produkci jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb za konkrétní období. Tato data obíhají pouze mezi poskytovateli zdravotních služeb, pojišťovnami

a kontrolními orgány. Žalovaný dodal, že není kontrolním orgánem pojišťoven, který by byl oprávněn posuzovat povahu poskytnutých dat. Žalobkyní požadovaná data nespádají do situace, kdy by nepostačovalo obecné poskytnutí informace a bylo by třeba poskytnout informace podrobnější.

18. Žalovaný dále připomněl, že žalobkyni již byla poskytnuta rámcová data, a dále upozornil, že v jednom ze svých rozhodnutí popsal, jakým způsobem dochází u poskytovatelů zdravotních služeb ke konkurenci a boji o pacienty se soukromými poskytovateli služeb. Žalovaný dodal, že z textu žaloby není zcela zřejmé, co konkrétně žalobkyně napadá. Působnost žalovaného je vázána pouze na informační zákon a nepřísluší mu kontrolovat, jakým způsobem VZP hospodaří s finančními prostředky.
19. Žalovaný proto navrhnul zamítnutí žaloby.

V. Vyjádření VZP a dalších osob zúčastněných na řízení

20. VZP uvedla, že oslovila dotčené osoby, přičemž 15 poskytovatelů se vyjádřilo tak, že považují požadované informace za předmět svého obchodního tajemství. Zbývající poskytovatelé zdravotních služeb s poskytnutím informací souhlasili, nebo se k žádosti nevyjádřili. VZP proto poskytla jejich údaje. Žalobkyni bylo poskytnuto maximum informací v souladu s § 12 informačního zákona. Žalobkyně obdržela informace v dostatečném rozsahu pro to, aby bylo možné posoudit hospodárnost vynakládaných veřejných prostředků.
21. Důvodem neposkytnutí všech požadovaných informací bylo naplnění znaků obchodního tajemství. Jednotlivé informace jsou informacemi o určité hodnotě či výši nebo hodnotě určené absolutním číslem. Kombinace těchto údajů je schopná ohrozit obchodní tajemství

dotčených subjektů, neboť tvoří celistvý obraz o výkonnosti a produkci nemocnice. Jedná se o informace značně konkurenčně významné.

22. VZP dále uvedla, že v rámci vyúčtování probíhá kontrola v rámci kontrolní a revizní činnosti nejen z její strany, ale také ze strany poskytovatelů zdravotních služeb. Žalobkyně nemůže tvrdit, že jsou vyúčtování chybná, neboť dochází k jejich zpracování k datu podání jednotlivé žádosti žalobkyně. Vyúčtování se ale zpracovávají v určitém čase a s určitými podklady a mohou se v čase měnit a doplňovat.
23. Žalobkyní požadované údaje nelze dále označit za údaje o rozsahu a příjmu veřejných prostředků a ani za data, která by byla nutná k tomu, aby bylo možné rámcově posoudit hospodárnost vynakládání veřejných prostředků. Veškerá data pro takové posouzení žalobkyně již obdržela. VZP dále uvedla, že názor žalobkyně o jejím obstrukčním jednání je mylný. Pokud by byly poskytnuty další informace nad rámec již zaslaných informací, mohlo by dojít k narušení obchodního tajemství dotčených poskytovatelů zdravotních služeb. Dotčenými osobami jsou pak především jednotliví poskytovatelé zdravotních služeb. VZP navrhla zamítnutí žaloby.
24. Uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení se rozhodly na základě výzvy soudu i někteří poskytovatelé zdravotních služeb, jejichž informace žalobkyně po VZP požadovala.
25. Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně ve svém vyjádření uvedla, že informace poskytnuté žalobkyni jsou v dostatečném rozsahu na to, aby si žalobkyně vytvořila představu o fungování a financování dotčených osob, přičemž další případně poskytnuté informace by již představovaly riziko plynoucí z porušení obchodního tajemství. Pokud by byly poskytnuty další údaje, mohlo by dojít ke konkurenčnímu znevýhodnění konkrétního poskytovatele zdravotních služeb. Uvedená nemocnice dodala, že třeba brát v úvahu rovněž postavení jednotlivých nemocnic jako svébytných subjektů, které by mohly být poskytnutím nepřiměřeně rozsáhlého množství informací poškozeny. Dle nemocnice nemá veřejná kontrola fyzických osob vyplývající z informačního zákona

nahrazovat činnost věcně příslušných, kontrolních orgánů. Nemocnice u sv. Anny v Brně se ztotožnila s podáním žalované a navrhla zamítnutí žaloby.

26. Nemocnice České Budějovice uvedla, že považuje detailní informace o vyúčtování, jejichž poskytnutí žalobkyně žádala, za své obchodní tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**občanský zákoník**“). Nemocnice má zájem na tom, aby tyto údaje byly z poskytnutí informačního zákona vyloučeny a byly utajovány, když má současně za to, že na uvedené detailní informace nedopadá ani výjimka uvedená v § 9 odst. 2 uvedeného zákona.
27. Krajská zdravotní a.s. v Ústí nad Labem (dále jen „**Krajská zdravotní**“) uvedla, že poskytnutí požadovaných informací by jí mohlo přivodit újmu a narušit konkurenční prostředí na trhu zdravotních služeb. Dále uvedla, že úhrady za poskytované zdravotní služby jsou stanovovány na základě dohodovacího řízení vyhláškou Ministerstva zdravotnictví. Přestože úhradové mechanismy jsou obecně platné a závazné, nejsou stanovovány v konkrétních hodnotách úhrad, ale zejména na úrovni jednotných algoritmů pro jejich stanovení. Tyto algoritmy zahrnují minulá období jako tzv. referenční, a tedy do určité míry zohledňují i úhrady v předchozích letech. U poskytovatelů lůžkové péče je podíl výnosů za poskytované zdravotní služby v rámci hospitalizovaných pacientů

Shodu s prvopisem potvrzuje I. K.

majoritní a je tedy pro poskytovatele klíčový. Do úhradových mechanismů jsou promítány předchozí dosahované úhrady. Dle Krajské zdravotní je na každém poskytovateli, jakým způsobem a s jakou kvalitou je schopen vyhodnotit jednotlivá ujednání úhradových vyhlášek, jak pro stanovení strategie v poskytování a řízení zdravotních služeb využije svého *know-how* a jak je schopen své strategie naplňovat. Tyto schopnosti se promítají do reálných úhrad a v případě, že úhradové mechanismy zohledňují úhrady v předchozích obdobích, jsou případné benefity z vlastněného *know-how* násobeny. V rámci konkurenčního prostředí v oblasti poskytování zdravotních služeb jsou tyto schopnosti ceněny. Poskytnutím požadovaných dat je možné z realizovaných opatření a strategií rekonstruovat a tím i získat informace, která Krajská zdravotní využívá v rámci řízení svých nemocnic a jimi poskytovaných zdravotních služeb. Dle Krajské zdravotní je obecně známo, že existují rozdílné individuální základní sazby pro úhradu systému DRG, které se promítají v úhradových mechanismech. Jejich prosté srovnání bez zohlednění struktury a rozsahu poskytovaných zdravotních služeb je zavádějící a v konečném důsledku může vést k deformaci konkurenčního prostředí a vlastního trhu zdravotních služeb. Aktuálně pro rok 2021 jsou úhradové mechanismy stanovovány nově ve vazbě na CZ DGR, přičemž v úhradových algoritmech je zakomponováno i sbližování úhrad jednotlivým poskytovatelům. Do doby sjednocení akutní lůžkové péče nemocnice považuje své *know-how* za obchodní tajemství. Krajská zdravotní dále podotkla, že informace o způsobu výpočtu a detailu vstupních dat pro jejich kvantifikaci u závěrečných ročních vyúčtování za roky 2008-2018 a 2019 není možné relevantně poskytnout, neboť s ohledem na změny v úhradových mechanismech a jejich diskontinuitu nebyly některé v časovém období v úhradových mechanismech zahrnuty, a tedy se nesledovaly, nevyhodnocovaly a nebyly předmětem vyúčtování poskytovaných zdravotních služeb.

28. Fakultní Thomayerova nemocnice soudu sdělila, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, k obsahu žaloby se blíže nevyjádřila.

VI. Replika žalobkyně

29. Žalobkyně v podané replice zopakovala, že pouhá skutečnost, že dotčení poskytovatelé zdravotních služeb označili předmětné informace za obchodní tajemství, nepostačuje pro určení, zda tyto informace skutečně obchodní tajemství představují. Tím, zda byly podmínky k naplnění definice obchodního tajemství splněny, se však VZP nijak nezabývala, ve svých rozhodnutích se fakticky omezila pouze na vyjmenování těchto podmínek a konstatování, že byly splněny.

Žalobkyně dodala, že přes veškeré odůvodnění VZP fakticky setrvala odmítá poskytnout žalobkyni požadované informace u všech subjektů, které tato data označily jako své obchodní tajemství.

30. Žalobkyně dále zdůraznila, že obecné poskytnutí informací o příjemci veřejných prostředků a objemu poskytnutých veřejných prostředků nepostačuje tam, kde k veřejné kontrole hospodaření s veřejnými prostředky je zapotřebí poskytnout informace podrobnější. Žalobkyně dále zopakovala, že došlo ze strany VZP k reálnému pochybení ve vztahu k poskytnutým údajům. Poskytnuté údaje vykazují nepřesnost v podobě zcela nekorektních hodnot u některých poskytovatelů zdravotních služeb. Vyloučení nesprávnosti nelze dle žalobkyně provést jiným způsobem, než poskytnutím a přezkoumáním veškerých údajů, o které bylo žádáno výše zmíněnou původní žádostí.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. K.

K vyjádření VZP žalobkyně uvedla, že skutečnost, že v rámci systému veřejného zdravotního pojištění probíhá kontrola, nemá žádný vliv na možnost kontroly veřejnosti. Tato kontrola je dvoukolejná (na jedné straně kontrola odpovědných úřadů a na druhé straně kontrola veřejnosti prostřednictvím zákona č. 106/1999 Sb.) a vzájemně se neovlivňují. Žalobkyně dále uvedla, že žádala o vyúčtování definitivní, přičemž VZP neuvádí, k jakým „různým přeúčtováním“ dochází.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

31. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadená rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době jejich vydání a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, přičemž dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.
32. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného I. a II., neboť jí nebyly poskytnuty údaje týkající se hodnoty péče a výše úhrady podle odborností, výše bodů a počtu unikátních pojištěnců, výše úhrady za tzv. „centrová léčiva“, hodnoty regulace za předepsaná léčiva a vyžádanou péči u jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb, a to z důvodu, že se jedná o obchodní tajemství.
33. VZP a potažmo žalovaný postupovali podle § 9 odst. 1 informačního zákona, dle něž *„(p)okud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne.“* Podle § 9 odst. 2 informačního zákona *„(p)ři poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.“* Podle § 504 občanského zákoníku *„(o)bchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“*
34. Zbytek požadovaných údajů, tj. údaje o výši individuální základní sazby, výši úhrady za případový paušál, výši úhrady mimo případový paušál, výši casemix, výši příplatku zdravotnickým pracovníkům přes ošetrovací dny, hodnotě péče a výši úhrady podle odborností v ambulantní péči, výši úhrady za individuálně sjednanou úhradu, hodnotě navýšení úhrad k zajištění příplatku zdravotnickým pracovníkům vykonávajícím nelékařské povolání ve třísměnném nebo nepřetržitém provozu v pracovním režimu za ošetrovací dny, byl žalobkyni poskytnut.
35. Spor mezi stranami spočívá v tom, zda jsou požadované údaje obchodním tajemstvím, které odůvodňuje odmítnutí žádosti o poskytnutí informací dle informačního zákona.
36. Soud přitom dospěl k závěru, že spornou otázku nelze s konečnou platností prozatím vyřešit, neboť napadená rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, kterou se musel v logice soudního přezkumu zabývat před samotným meritorním přezkumem. Správní soudy v minulosti nesčetněkrát judikovaly, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné

pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 - 63, č. 1112/2007 Sb. NSS), nevypovídá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným pro nedostatek skutkových důvodů pak může být podle ustálené rozhodovací praxe rozhodnutí pro takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním. Městský soud v Praze v tomto směru pro stručnost odkazuje na závěry vyjádřené mj. v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64.

37. Právě nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů soud v případě napadených rozhodnutí identifikoval, a to hned v několika rovinách, které budou následně predestřeny.
38. V první řadě je ale třeba připomenout, že poskytování zdravotní péče je veřejnou službou, která je hrazena z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 - 57 „(s)ystém veřejného zdravotního pojištění v České republice je založen na povinném pojišťovacím principu. Pojistné je hrazeno plátcí vymezenými v § 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, a to způsobem a formou povinných periodických plateb. Tyto platby (pojistné) se podle zákona č. 592/1992 Sb. odvádí příslušné zdravotní pojišťovně nebo na zvláštní účet, spravovaný podle § 20 zákona č. 592/1992 Sb. Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, z něhož je vybrané pojistné posléze přerozdělováno jednotlivým zdravotním pojišťovnám. Zdravotní pojišťovny vybrané pojistné použijí jako úhradu plateb za poskytnutou zdravotní péči jejich smluvním zdravotnickým zařízením za poskytnutí zdravotní péče svým pojištěncům. Nejvyšší správní soud uzavírá, že se jedná o veřejné prostředky určené na úhradu poskytnuté zdravotní péče, která je veřejnou službou. Proto je třeba při možném posuzování omezení, či neposkytnutí informace vycházet z povahy prostředků, které v systému veřejného zdravotního pojištění obíhají. Každý účastník systému veřejného zdravotního pojištění a příslušných právních vztahů by podle Nejvyššího správního soudu měl mít možnost zjistit a kontrolovat, jakým způsobem je nakládáno s finančními prostředky, které se v systému nacházejí, při současném respektování zákonných omezení.“ Nejvyšší správní soud k uvedenému dodal, že „aby určitá skutečnost spadala pod rozsah ochrany obchodního tajemství, nestačí ji takto podle § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. označit, ale musí splňovat zákonné definiční znaky vymezené § 17 obchodního zákoníku. Podle nich obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. K.

podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje. Z vymezení obchodního tajemství plyne, že údaje o platbách za úhrady za poskytnutou zdravotní péči těmto podmínkám nevyhovují a o obchodní tajemství se nejedná. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že tak jako je povinnost platit pojistné na všeobecné (veřejné) zdravotní pojištění, jsou současně zdravotní pojišťovny povinny proplácet úhrady za zdravotní péči poskytnutou jejím pojištěncům ve smluvních zdravotnických zařízeních. Takovéto informace o uskutečněných platbách podle názoru Nejvyššího správního soudu nemají žádnou hodnotu ve smyslu definičních znaků a o nedostupnosti také nelze hovořit, neboť jsou poskytovány na základě právních předpisů, které umožňují stanovit jejich výši.“

39. Právě citované závěry zdůrazňují základní princip, podle něhož je zdravotní péče hrazena ze systému veřejného zdravotního pojištění, a proto mají mít jeho účastníci možnost kontroly nakládání s finančními prostředky (žalobkyně požadované údaje se přitom týkají právě vynakládání veřejných prostředků – závěrečných ročních vyúčtování předmětných poskytovatelů). Informační zákon je kromě toho nastaven tak, že informace jsou obecně poskytovány, ledaže existují zákonné výjimky, jako je například ochrana obchodního tajemství. V jejich případě však platí princip restriktivního výkladu výjimek z poskytování informací, jelikož informační zákon provádí základní lidské právo zakotvené v čl. 17 odst. 5 Listiny – nezbytnost každého omezení tak musí být přesvědčivě prokázána (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2017, č. j. 6 As 242/2015 - 33).
40. Podle ustálené judikatury správních soudů k problematice poskytování informací obsahujících obchodní tajemství je pojem obchodního tajemství tvořen několika kumulativními znaky (konkurenční významnost, určitelnost, ocenitelnost, běžná nedostupnost v příslušných obchodních kruzích, souvislost s obchodním závodem, odpovídající zajišťování utajení skutečností tvořících obchodní tajemství). Pokud povinný subjekt zamýšlí § 9 odst. 1 informačního zákona aplikovat a odmítnout na jeho základě žádost o informace, je povinen se s existencí a povahou těchto znaků odpovídajícím způsobem vypořádat v odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí (části) žádosti o informace. Proto závěr povinného subjektu o odmítnutí žádosti z důvodu omezení práva na informace spočívajícího v tom, že požadovaná informace je obchodním tajemstvím, musí být v rozhodnutí povinného subjektu náležitě zdůvodněn. Zdejší soud na tomto místě pro větší stručnost odkazuje na závěry vyslovené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2004, č. j. 7 A 118/2002 - 37, č. 654/2005 Sb. NSS, ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7 As 24/2007 - 106, či v rozsudku zdejšího soudu ze dne 30. 7. 2013, č. j. 11 A 90/2012 - 39. Má-li rozhodnutí správního orgánu dostát požadavkům kladeným § 68 odst. 3 správního řádu a navazující judikaturou na přezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu, musí povinný subjekt (potažmo žalovaný) podrobně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnit, jaké konkrétní informace považuje za obchodní tajemství a uplatňuje u nich ochranu ve smyslu komentovaného ustanovení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007, č. j. 2 As 27/2007 - 87 a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 7 As 24/2007 - 106). Povinný subjekt přitom musí ve vztahu ke každé odepřené informaci vymezené alespoň typově (např. jako údaje o technologickém postupu) objasnit, v čem spatřuje naplnění všech znaků legální definice obchodního tajemství. Odůvodnění pak nelze formulovat pouhým paušálním odkazem na ustanovení § 504 občanského zákoníku.
41. Soud, jak již bylo uvedeno, v tomto ohledu shledal závěry VZP a žalovaného za částečně nepřezkoumatelné, a to hned v několika rovinách. To mu pak brání v učinění definitivního závěru o povaze jednotlivých požadovaných informací. Tyto nedostatky

spočívají v první řadě v absenci rozlišení jednotlivých požadovaných informací a konkrétnějším popisu jejich povahy, a tedy uvedení jasného důvodu, proč některé informace poskytnuty byly a jiné nikoliv.

42. V napadených rozhodnutích žalovaný uvedl ve vztahu k informacím, které nebyly poskytnuty, že je nelze samy o sobě považovat za informace chráněné obchodním tajemstvím, ochrana se ale vztahuje k jejich jednotlivým kombinacím, z nichž lze získat přehled o produkci jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb za konkrétní období. Dle žalovaného tato data obíhají pouze mezi poskytovateli zdravotních služeb, pojišťovnami a kontrolními orgány. V žalovaném odkazovaném rozhodnutí ze dne 29. 1. 2021, č. j. UOOU-02753/20-36, pak žalovaný uvedl, že poskytnuté rámcové údaje jsou sumarizační údaje, které ukazují, jaká částka byla konkrétnímu poskytovateli v daném roce uhrazena. Naopak informace týkající se hodnoty péče a výše úhrady podle odborností, výše bodů a počtu unikátních pojištěnců, výše úhrady za tzv. „centrová léčiva“, hodnoty regulace za předepsaná léčiva a vyžádanou péči u jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb jsou data, z nichž by žalobkyně dostala informaci o produkci jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb, a poskytnutí těchto dat v kombinaci s ostatními daty, která poskytnuta už byla, nebo která poskytnout lze, může poškodit poskytovatele zdravotních služeb v konkurenčním prostředí poskytování zdravotních služeb.
43. Dle soudu se nejedná o dostatečné odůvodnění toho, proč nelze žalobkyni uvedené informace poskytnout. Žalovaný označil informace, které byly žalobkyni poskytnuty, za sumarizační data, zatímco informace, které poskytnuty nebyly, označil za data produkční. K jednotlivým informacím (jejich povaze) se ale konkrétně nevyjádřil a rozdíl mezi nimi dostatečně neosvětlil. Z napadených rozhodnutí není nijak seznatelné, jaký je například rozdíl mezi informací o výši úhrady podle odborností v ambulantní péči, která byla žalobkyni poskytnuta, a informací o výši úhrady podle odborností (patrně tedy co do péče lůžkové), která žalobkyni poskytnuta nebyla. Z napadených rozhodnutí tak není zřejmé, jaký je rozdíl mezi výši úhrady dle odborností v ambulantní péči a mimo ní a proč by zrovna údaje o výši úhrady dle odborností mohly ohrozit ekonomické zájmy poskytovatelů zdravotních služeb. V jakém ohledu se od poskytnutých dat liší například informace o regulaci za předepsaná léčiva, kterou žalovaný odmítl poskytnout, neboli, jak konkrétně by uveřejnění této informace mohlo být pro poskytovatele zdravotních služeb konkurenčně nevýhodné? Pokud žalovaný v rozhodnutí ze dne 29. 1. 2021, č. j. UOOU-02753/20-36, poukazoval na bližší zdůvodnění nesouhlasu jednoho z poskytovatelů (Nemocnice T. Bati) s tím, že by zveřejnění produkčních dat umožnilo identifikaci např. počtu pacientů určených k hemofiltraci (o něž mají zájem soukromá dialyzační střediska, neboť hemofiltrace je lépe hodnocena), použití tohoto vyjádření žalovaným (nehledě na to, že toto konkrétní vyjádření v listinném ani elektronickém správním spise soud nedohledal) přezkoumatelně nezdůvodňuje, jak mohou k tomuto výsledku (tj. identifikaci konkrétních „žádaných“ pacientů) vést jednotlivé druhy požadovaných údajů, např. sdělení výše úhrady podle odborností.
44. Žalovaný, resp. předtím povinný subjekt, v tomto ohledu nevysvětlili, co jednotlivá data konkrétně znamenají a jaké konkrétní důsledky by jejich zveřejnění mohlo mít; obdobně nekonkrétní (s určitou výjimkou Krajské zdravotní) zůstali ve svých vyjádřeních i ti poskytovatelé, kteří se k věci vyjádřili jako osoby zúčastněné na řízení. Bez přezkoumatelné úvahy stran jasného rozlišení jednotlivých informací přitom nelze posoudit, zda skutečně kombinace informací, které poskytnuty nebyly, naplňuje znaky obchodního tajemství. Většina těchto údajů jsou totiž informace vysoce technicistního

charakteru, o jejichž významu si laik (jímž je v tomto ohledu i správní soud) nemůže učinit obrázek ani rámcově. Stejně tak soud nemůže přezkoumat, zda se jedná skutečně o typově odlišné informace umožňující odlišný přístup, co se týče jejich poskytování. Nutno přitom podotknout, že ani podrobnější vyjádření Krajské zdravotní v tomto ohledu nepřineslo bližší vysvětlení přesné povahy těchto údajů (zejména proč některé údaje poskytnout lze a jiné nikoli či jak konkrétně tyto údaje ovlivňují jednání o výši úhrad), jakkoli alespoň přdestřelo do jisté míry individuální charakter jednání poskytovatelů s pojišťovnami o výši úhrad. Skutečnost, že pro vyjednání úhrad mohou hrát roli i produkční údaje z minulých let, nadto nemění nic na zásadně veřejné povaze nastavení systému úhrad, jehož veškerá pravidla (slovy Krajské zdravotní algoritmy) jsou nastaveny úhradovou vyhláškou, jakožto obecně závazným právním předpisem. Ani Krajská zdravotní přitom dostatečně nevysvětlila, v čem jsou požadované konkrétní produkční údaje, jež stejně jako ostatní poskytovatelé označuje za obchodní tajemství, rozhodné (konkurenčně významné) z hlediska uplatnění oněch „algoritmů“ úhradové vyhlášky. Ty musí být z povahy věci vůči jednotlivým poskytovatelům zdravotní péče aplikovány shodně; případné *know-how* poskytovatele může mít teoreticky relevanci z pohledu určitého způsobu přístupu k těmto údajům a schopnosti s nimi pracovat, nikoli z hlediska samotných hodnot těchto údajů – Krajská zdravotní přinejmenším nevysvětlila, v čem ono *know-how* ve vztahu k objektivním hodnotám požadovaných údajů vlastně spočívá.

45. Soud navíc nepovažuje argumentaci žalovaného, dle níž data nejsou obchodním tajemstvím jednotlivě, ale pouze ve svém souhrnu, za logickou. Lze si představit situaci, kdy by žalobkyně požádala o každý jednotlivý údaj zvlášť. Znamená to, že v takovém případě by žalovaný (povinný

subjekt) údaje poskytl, přestože by jejich postupnou analýzou žalobkyně mohla dovodit informace, které jsou dle jeho názoru ve svém souhrnu obchodním tajemstvím? Stejně tak by o každý jednotlivý údaj mohly žádat různé osoby, kterým by informace byly sděleny, neboť dle žalovaného jednotlivě obchodní tajemství nepředstavují. Tyto osoby by ale jednotlivě poskytnuté informace mohly zkombinovat, čímž by dle žalovaného obchodní tajemství porušeno bylo. Tvrzení, že jsou informace chráněny ve svých kombinacích tak nedává v tomto ohledu žádný smysl a závěr pro jejich neposkytnutí bez dalšího nepodporuje.

46. Žalovaný, potažmo povinný subjekt tedy dostatečně neosvětlili důležitost a důvod ochrany jednotlivých informací. Uvedli pouze, že se jedná o produkční data, aniž by logicky a především dostatečně konkrétně přdestřeli, proč zrovna tyto konkrétní údaje jsou pro poskytovatele zdravotních služeb důležité tak, aby byly chráněny jako obchodní tajemství.
47. Soud pak shledal nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí i v dalším ohledu. Z napadených rozhodnutí vyplývá, že žalobkyni nebyla poskytnuta požadovaná data těch poskytovatelů, kteří s jejich poskytnutím nesouhlasili, nebo se k výzvě povinného subjektu nevyjádřili. V případě žádosti č. 1 byla naopak poskytnuta data Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a Nemocnice Na Bulovce a v případě žádosti č. 2 byla poskytnuta data Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a Fakultní Thomayerovy nemocnice, neboť ty s poskytnutím informací vyjádřily svůj souhlas. Ze správního spisu dále vyplývá, že v případě žádosti č. 2 nereagovaly na výzvu povinného subjektu nemocnice Na Homolce, Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a Fakultní nemocnice Olomouc, jejichž informace poskytnuty nebyly. Nebylo přitom nijak vysvětleno, z jakého důvodu je zacházeno s informacemi jednotlivých poskytovatelů rozdílně. Pokud měly správní orgány za to, že v případě souhlasu poskytovatelů je zjevné, že své informace neutajují (*a contrario* pak

vyjádření nesouhlasu znamená utajování informací) a tedy není naplněn jeden ze znaků obchodního tajemství, měl být stejný postup zvolen i ohledně těch poskytovatelů, kteří se k výzvě povinného subjektu nijak nevyjádřili. V opačném případě totiž není zjevné, z čeho správní orgány dovodily, že poskytovatelé, kteří na výzvu nijak nereagovali, předmětné informace utajují. V tomto ohledu tak nemůže být hovořeno o tom, že informace ve vztahu k některým poskytovatelům zdravotních služeb jsou obchodním tajemstvím z důvodu, že je zajišťováno jejich utajení.

48. Správní orgány rovněž neprovedly žádnou individualizaci ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb. Postavení jednotlivých poskytovatelů přitom nemůže být totožné. I kdyby soud žalovanému přisvědčil, že poskytování zdravotních služeb probíhá v konkurenčním prostředí, postavení poskytovatelů může být rozdílné i v závislosti na tom, kdo je jejich zřizovatelem, nebo na regionu, ve kterém působí. Žalobkyně přitom na rozdílné formy jednotlivých poskytovatelů zdravotních služeb upozorňovala. Žalovaný však v rozhodnutí ze dne 29. 1. 2021, č. j. UOOU-02753/20-36, uvedl pouze to, že většina poskytovatelů má formu příspěvkové organizace, nebo akciové společnosti, jejímž zakladatelem či vlastníkem je kraj. Již ale dostatečně nevysvětlil, zda má tato rozdílná forma dopad na jejich postavení na trhu poskytování zdravotních služeb, jehož existenci správní orgány předpokládají. Z odůvodnění správních orgánů, pokud jde o význam (konkurenční výhodnost) požadovaných informací, dále není zřejmá dostačující odpověď na logickou otázku, z jakého důvodu mají někteří poskytovatelé zdravotních služeb potřebu požadované informace chránit, zatímco jiní, působící často i ve stejném městě, nikoliv – znamená to, že o obchodní tajemství jde jen v individuálních případech vybraných poskytovatelů zdravotní péče? V takovém případě by ovšem mělo být naplnění znaků obchodního tajemství posuzováno přísně individuálně ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům, jak namítá žalobkyně. V této souvislosti nelze odhlédnout ani od toho, že například Fakultní Thomayerova nemocnice totožné informace k žádosti č. 1 poskytnout nechtěla, zatímco k žádosti č. 2 s jejich poskytnutím (stejného druhu údajů, jen za jiné období) souhlasila. To přesvědčivosti přístupu správních orgánů nepřidává, neboť není zřejmé, z čeho nemocnice ohledně žádosti č. 1 dovozuje konkurenční významnost a další kritéria obchodního tajemství, pokud totožné druhy údajů ve vztahu k dalšímu období bez dalšího poskytne. Soud se proto ze všech těchto důvodů nemohl spokojit s odůvodněním správních orgánů, v němž chybí posouzení znaků obchodního tajemství ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb.
49. V neposlední řadě se nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů dotýká odůvodnění těchto samotných znaků obchodního tajemství. Jak bylo výše uvedeno, z judikatury správních soudů vyplývá, že nepostačuje označení informace za obchodní tajemství, ale je třeba náležitě odůvodnit naplnění jednotlivých kritérií obchodního tajemství.
50. Co se týče kritéria konkurenčně významné informace, správní orgány dovodily konkurenční prostředí mezi poskytovateli zdravotních služeb. Přestože soud přisvědčuje správním orgánům, že i mezi subjekty poskytujícími veřejnou službu může existovat konkurenční prostředí (*mutatis mutandis* rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2012, č. j. 7 A 131/2010 - 32, který akceptoval právo nepodnikatelského subjektu na ochranu určitých informací z titulu obchodního tajemství), nelze odhlédnout od skutečnosti, že takové prostředí je dosti specifické. V daném případě se jedná o nemocnice zřízené státem či krajem poskytující zdravotní péči, tedy veřejnou službu hrazenou z veřejných financí. Konkurenční prostředí je tak jistě odlišné od konkurenčního prostředí mezi osobami majícími ryze soukromoprávní povahu, nehledě na to, že pravidla úhradové

vyhlášky jsou pro všechny stejné; různí poskytovatelé si pak nejspíše mohou vyjednat různé výše úhrad, jak ve svém vyjádření uvádí Krajská zdravotní, nicméně ani ta nevysvětluje, jak jsou pro takové vyjednávání důležité samotné hodnoty jednotlivých produkční údajů (srov. výše). Kromě náležitého zdůvodnění otázek rozhodných pro posouzení znaku konkurenční významnosti (kterých se týkají shora předesťené výtky zdejšího soudu k odůvodnění postupu správních orgánů), je pak v takovém případě o to více třeba, aby i ostatní definiční znaky obchodního tajemství byly náležitě odůvodněny.

51. Zdejší soud přitom shledal nedostatečným zejména odůvodnění kritéria utajování informací. Povinný subjekt uvedl jen tolik, že je běžné, že osoby, které se účastní plánování struktury produkce, jsou zavázány zákazem střetu zájmů nebo minimálně dostatečnou mlčenlivostí. Jednotliví poskytovatelé dle povinného subjektu kromě toho výslovně potvrdili, že informace za svá obchodní tajemství považují.
52. Jak ale vyplývá ze správního spisu, ne všichni poskytovatelé zdravotních služeb označili požadované informace za obchodní tajemství. Přesto nebyly poskytnuty informace poskytovatelů, kteří se k výzvě povinného subjektu nevyjádřili (viz shora). Kromě toho, samotné vyjádření poskytovatelů zdravotních služeb o tom, že požadované informace chrání a považují je proto za své obchodní tajemství, není dostačující. Jak uvedl již Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku, aby bylo možné požadované informace považovat za obchodní tajemství, není dostačující je tak pouze označit, ale musí splňovat zákonné definiční znaky obchodního tajemství.
53. Pro naplnění definičního znaku „*vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení*“ není přitom dostačující, že informace nechtějí někteří poskytovatelé zdravotních služeb poskytnout. V takovém případě by nikdy nebyly poskytnuty žádné informace, které povinný subjekt poskytnout nechce. Stejně tak není dostačujícím argument povinného subjektu, dle něž osoby pracující s požadovanými informacemi obecně bývají vázány mlčenlivostí, aniž by pro tento závěr měl náležité podklady, které by našly odraz v obsahu správního spisu. Povinný subjekt ani žalovaný kupříkladu neodkázali na konkrétní ustanovení v pracovních smlouvách, které by zaměstnance pracující s požadovanými daty vázalo mlčenlivostí. Správní orgány neodkázaly ani na další skutečnosti svědčící o utajování informací, např. na případná ustanovení smluv uzavřených mezi uvedenými poskytovateli a VZP, které by o požadovaných informacích hovořily jako o obchodním tajemství [přestože by samotné takové smluvní ustanovení nutně nemuselo být dostačující, k tomu srov. Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014]. Správní orgány se také vůbec nezabývaly tím, zda jednotliví poskytovatelé případně chrání informace nejen právními, ale i faktickými kroky, kupříkladu (a jen pro ilustraci) vnitřně-bezpečnostními opatřeními jako jsou přístupová hesla, kamerové systémy apod. Ani z tohoto pohledu tak nemohla napadená rozhodnutí obstát.
54. Kromě výše uvedeného pak zdejší soud neshledal jako důvodnou argumentaci žalovaného, dle níž byly žalobkyni již poskytnuty dostatečné informace, z nichž si může učinit představu o nakládání s veřejnými financemi. V projednávané věci je irelevantní, jaké informace žalobkyně již obdržela. Jak soud již výše uvedl, dle informačního zákona jsou poskytovány informace povinných subjektů, ledaže existují zákonné důvody pro odmítnutí jejich poskytnutí. Pokud správní orgány neodůvodní částečné odmítnutí žádosti žalobkyně o poskytnutí informací z důvodu ochrany obchodního tajemství, musí být

informace poskytnuty i přes to, že dle žalovaného žalobkyně již (z jeho pohledu) dostatečné informace obdržela.

55. Stejně tak soud nemůže přisvědčit závěru žalovaného, který dovodil z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 - 57, že informace vztahující se k nákladům na zaměstnance, na provoz i na obstarávání zdravotnického materiálu, léků apod. nejsou poskytovány. Za prvé se Nejvyšší správní soud zabýval zejména ochranou důvěrnosti majetkových poměrů podle § 10 informačního zákona a nikoliv primárně ochranou obchodního tajemství. Za druhé, Nejvyšší správní soud se informacemi o nákladech za zaměstnance, zdravotnického zařízení, nákladech na jeho provoz apod. blíže nezabýval a ze zmíněného rozsudku nelze stran těchto údajů dovodit žádné jednoznačné závěry – ze shora citované části odůvodnění předmětného rozsudku lze naopak dovodit požadavek co nejširšího poskytování údajů spojených s vyplácením prostředků veřejného zdravotního pojištění. Z uvedeného důvodu proto nelze mít za to, že požadované informace jsou automaticky obchodním tajemstvím.
56. Pokud jde o námitku Krajské zdravotní, že některé údaje z let 2008-2018 a 2019 nelze poskytnout, neboť nebyly sledovány či vyhodnoceny, je nutné říci, že pokud určité údaje (informace) neexistují, mělo by být důvodem neposkytnutí informací to, že tyto údaje neexistují (povinný subjekt jimi nedisponuje a ani není povinen disponovat), nikoli však argument, že se jedná o obchodní tajemství.
57. Co se týče námítky žalobkyně, dle níž poskytnuté údaje vykazují nepřesnosti v podobě nekorektních hodnot u některých poskytovatelů zdravotních služeb, a to i přes to, že nebyly poskytnuty veškeré údaje, soud se v této věci může zabývat pouze tím, zda byly naplněny zákonné důvody pro částečné odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, nikoliv otázkou správnosti již poskytnutých informací. Tyto namítané skutečnosti by mohly být na půdorysu projednávané věci relevantní jen ve vztahu k argumentaci správních orgánů stran toho, že již poskytly dostatečné údaje, na základě nichž je žalobkyně schopna si o vynakládání veřejných prostředků učinit obrázek. Na danou argumentaci však soud výše nepřistoupil, protože nemělo smyslu se zabývat ani správností takových údajů.
58. V poslední řadě žalobkyně v podané žalobě uvedla, že postup povinného subjektu byl obstrukční, neboť spočíval v opakovaném vydávání nepřezkoumatelných rozhodnutí, což lze dle žalobkyně považovat za nečinnost. K tomu musí soud konstatovat, že přestože lze žalobkyni přisvědčit, že rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací byla opakovaně ze strany žalovaného rušena z důvodu nedostatečného odůvodnění, nelze pouze z tohoto důvodu považovat napadená rozhodnutí za nezákonná. V projednávané věci navíc žalovaný v konečném důsledku prvostupňová rozhodnutí potvrdil a žalobkyně tak mohla podat proti rozhodnutí žalovaného I. a II. správní žalobu, což učinila.

VIII. Závěr a náklady řízení

59. Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že je třeba napadená rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek

důvodů. Žalovaný neuvedl konkrétní důvody, pro které považuje žádané informace za obchodní tajemství, neboť jasně nerozlišil jednotlivé informace, neprovedl individualizaci ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb a dostatečně

neodůvodnil kritéria obchodního tajemství, konkrétně kritérium utajovanosti. Soud s přihlédnutím k žalobnímu návrhu zvažoval i aplikovatelnost z § 16 odst. 5 informačního zákona, tj. uložení informačního příkazu, dospěl však k závěru, že pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí nejsou splněny podmínky pro to, aby soud sám meritorně posoudil, zdali je ve věci naplněn důvod pro odmítnutí poskytnutí požadovaných informací.

60. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný se tak bude v duchu shora popsaných skutečností blíže zabývat povahou informací, jejichž poskytnutí bylo odmítnuto, v rámci toho také detailněji posoudí oprávněnost toho, že některé informace poskytnuty byly a některé nikoli. Žalovaný posoudí povahu požadovaných údajů rovněž individuálně ve vztahu k jednotlivým poskytovatelům, a to i s přihlédnutím k tomu, že informace jsou explicitně chráněny jen některými poskytovateli zdravotních služeb. Konečně se bude žalovaný zabývat aspekty obchodního tajemství, zejména posoudí, jakým způsobem je zajišťováno utajení požadovaných informací jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb.
61. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, a proto jí soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 6 000 Kč. Jiné náklady řízení žalobkyně neprokázala. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 - 79, vyložil, že soud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému žalobci náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nýbrž musí vycházet z nákladů, jejichž vynaložení žalobce soudu prokáže (§ 57 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k uvedenému žalobkyni paušální náhrada nákladů za její jednotlivé úkony přiznána nebyla.
62. O náhradě nákladů řízení VZP a dalších osob zúčastněných na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že jim náhradu nákladů nepřiznal, neboť jim v tomto řízení ani neuložil žádnou povinnost, s jejímž plněním by náklady případně vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. listopadu 2021

Mgr. Aleš Sabol v.r.
předseda senátu